

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Michaelis Ritii Neapolitani De regibus Francor[um] lib. III

Riccio, Michele

Basiliae, 1517

Michaelis ritii neapolitani, de regibvs franciae, liber tertivs

[urn:nbn:de:bsz:31-270905](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270905)

MICHAELIS RITII NEAPOLITANI

coniugis utero relicto mature decessit. Dum conceptus utero matris in spem regni gestatur, agi coeptum cui potissimum rerum cura committeretur, ad se quisque prouinciam summa contentione trahebant duo maximi competitores Carolus Vallesius alterius Caroli patruus, eius quem Marchiae Comitem demonstrauius & Regem nouissime factum, & Edouardus rex Anglorum tertius ex Maria nata eiusdem Caroli sorore. Effusa principum studia Vallesium praelulerunt. Interea Vallesius interrex obiit. Itaque de terioris sexus infante quam Regina pepererat e gubernaculis eiecta, Philippus Caroli Vallesij, defuncti F. & Catharinae Balduino patre genitae Constantinopolis imperatore, regia potitus est.

Philippi
Vallesij
parentes.

SECUNDI LIBRI FINIS.

MICHAELIS RITII NEAPOLITANI, DE REGIBVS FRANCIAE, LIBER TERTIVS.

Philippus
Vallesius

PHILIPPVS Vallesius huius nominis Sextus aduersus Edouardum Anglorum regem bellum sumpsit. quod is eius auunculo Carolo sine uirili prole defuncto, iure gentium sibi qui propior esset a stirpe, regnum competere contendebat. Inito sepe praelio tandem Philippus apud Clusas Anglos nauali pugna superauit

rauit. Ab Imberto præterea Viennæ Delphinio Philippi Pictauiensis eius appellationis Quinti Regis ex filia nepote, Philippi uero Vallesij, qui nunc in manibus est Sobriani, quom liberis careret, impetrauit, ut successorem sibi designaret ipsius Philippi nepotem Carolum ex Ioanne patre genitum. Duce Normanniæ, filiorumque eius natu maximo. Mox Imbertus accepta a Philippo pecunia iurauit in uerba sectæ Prædicatorum, principatuque Philippo cessit, exindeque Delphinatus penes Francorum reges fuit, aut eorum filios natu maximos. Hominem Philippus exiuit ætatis anno quinquagesimo septimo, principatus sui uicesimo tertio. Conditusque est ad Aedem Dionysij.

Delphi-
natus ad
Francos.

Post eum Ioannes eius F. accepit imperium, qui dum parum prospere cum Ricardi Anglorum Rege Edouardo Filio manum conserit, accepta clade uiuus in hostium potestatem uenit, & cum eo circiter Equites Centum septuaginta. Quibuscum Burdegala deductus, acceptis conditionibus & promissa grandi pecunia, quarto post anno dimissus est. Ex eo nati sunt qui patri successit Carolus, Philippusque comes Turonensis, & Ludouicus Andegauia Dux, Bituricensisq; Dux. Ioannes anno salutis Millesimo Tricentesimo sexagesimo quarto, Landonis e uita quom migrasset, ad Aedem Dionysij conditus est.

Ioannes.

Carolus in locum patris habenas imperij sumpsit, is qui Sapiens appellatus est, & de more Remis ex oleo tinctus, acceptoq; regij capitis insigni Parhisiis redijt, euestigioq; Philippū fratrem Burgūdiæ ducē declarauit, ab eo tamē antea recepto Turonensi comitatu. Philippus aut quom Margaritā Ludouici Flandriæ cōnubio sibi iunxisset, defuncto socero Flandriæ

Carolus
Sapiens.

Flandriæ comitatum per uxore qua patri successit, adeptus est. Ipse Carolus in magna pecuniæ facultate, uectigalibus imponendis acerbior fuit, legem præterea tulit apud Fran/ eos ut regis filius natu maximus, amisso patre, statim ingref/ sus annum quartum decimum per se regnū gereret. Huius principatu Gregorius xi. apostolicam sedem, cui tum præ/ rat ex Auinione Romam reduxit. Carolus apud Viennas/ agri Parhisiensis parte diem clausit, illatus in Aedem Dio/ nysij, salutis anno M. lcccxi. superstibus intra pueritiam/ liberis, natu maximo Carolo & Ludouico, qui Dux Aureli/ ensium post ea fuit. Moriens pater testamento cavit, ut Lu/ douicus Andegauensis ætatem Caroli filij regeret, remque/ moderaretur, quoad ille pupillus esset. Carolus & ipse pater/ no nomine ætate nondum integra, Ludouici patruï cõsilio/ ut moriens pater mandauerat, omnia gerebat, is quom ue/ naretur in saltu, cui nomē Syluanecto, ceruum cœpit, a neo/ circa ceruicem torque, cū hac inscriptione, HOC ME CAB/ SAR DONAVIT. Itaq; ex illo instituit, ut & ipse, suiq; po/ steri effictam in campo liliorum cerui imaginem cum aureo/ torque pro insigni haberent. Aurelianensium duci sine pro/ le defuncto quom successisset, eos habendos Ludouico fra/ tri concessit, & si receperat Aurelianensibus eisdem a regni/ corpore non auulsurum.

Carolus.

Ceruus
torquat?

Ioannes
Monte/ forus.

Per idem tempus Clemens VII. Pont. Roma. autor ecclē/ siastica seditionis legem tulit, de gratijs expectatiuis & an/ natis. Ad hæc Ioannes Monteforus eius sectæ professor, quæ Prædicatorum dicitur, in concione Parhisijs ausus affir/ mare, matrem domini non esse conceptam sine originali la/ be coram Innocentio VII. Romanorum pontifice causam/ dixit

dixit, a quo palinodiam canere coactus est.

Ludouicus insuper Andegauenſium dux eius patruus Neapolitanorum rex appellatur, ibiq; diem clauſit. Idem Carolus ingenti prælio uictis Flandrenſibus, in quo quatuor hoſtium milia cecidiſſe rumor eſt, inſregit Parhiſienſium, cum in eius patrem, tum in ſe contumaciam. Nam uectigalia a plebe per tumultum ſublata reſtituit. ferreas etiã catenas quibus impediri uiã iam tum antiquitus ſolitã tolli iuſſit, Urbisq; portas dirui, neq; dementius egit in Rothomagenſes, quos eiufdẽ culpã uolebat affines. Elatis alijs quoſcũq; ſuſceperat liberis, unũ Carolũ ſuperſtitẽ reliquit & ſucceſſore. Laborauit interpellato furore dũ uixit, & argumẽta comotã mentis interdum dabat. Eius etiam frater Aurelianoſum Dux Ludouicus immiſſis percufforibus a Ioanne Burgũdiã Duce eius ſobrino noctu Parhiſijs interemptus eſt. Ipli quoq; Ioanni par exitus uitã, eademq; necis ſors obtigit, a quodã Ludouici familiari iugulato. Carolus autẽ Rex anno ſalutis M. ccccxxij. diẽ clauſit. Ab eo regnauit & ipſe nomine paterno Carolus, quem uulgo Septimum memorant, quom ſatis ex hiftoriã fide conſtet, octauum fuiſſe. Carolus enim Magnus, Carolus Caluus, Carolus iners & maleferiatus, Carolus Simplex, Carolus Marchiã comes & Carolus is quem per interualla furere ſolitũ demonſtrauimus, ante eum rerum potiti ſunt.

Hic autem Carolus Anglorum, Burgũdionumq; bello perit, omnibus regni finibus amiſſis, extra Biturices, eo ſe contulit. unde Bituricenſium Rex ab hoſte per ludibriũ dictus eſt. Henricus enim Henrici regis Anglorum Filius inter titulos, Angliã Franciãq; regẽ ſe ſcribebat, ſpecioſeq; iactabat ſe

Rex Neapolitanus Flãdren, uicti.

Carolus.

Ludouicus Aurelianoſi cædes.

Carolus Septimus dicitur octauus.

Bituricenſium rex. Anglorũ aſſertio.

e bat se

bat se non armis aliena occupasse, sed iniecta quodammo-
do manu regnum Franciæ, quod optimo iure sibi compete-
ret, asseruisse, Tum quod e maioribus suis, Edouardū Phi-
lippi Pulchri ex Maria filia nepotem, quom nulla uirili pro-
le Carolus Marchiæ dux obisset diem, Philippo Vallesio
posthabendum non fuisse diceret, tum maxime quod eius
patre Henrico ducete Caroli de quo sermo nunc est sorore
triginta annorum pace inter Anglos & Gallos firmata, fec-
deris & nuptiarum conditionibus adiectum uideri uolebat
hoc, Vt si coniugi superesset Henricus ad eum Franciæ re-
gnum spectaret, si minus ex eodem matrimonio procrean-
di liberi, defuncto Carolo septimo succederent. Afflictis ita
q̄ Caroli rebus ex oppido Valcolore puella circiter annorū
xx. Regem adiit, armisq; uirilibus instructa militis obibat
munus. Eius auspicijs & ductu Aurelianēsis urbs ab Anglo
rū obsidione eximitur, & aliquibus in locis prospere pugna-
tum est. In Gallia quoq; Belgica receptæ pleræq; ciuitates &
in ijs precipua Remensis, ubi Carolus more maiorū tinct⁹
ex oleo regium capitis decus accepit. Interim Puella de qua
dixi, dum Gallis obsessis apud Compendium subsidio ue-
nisset, eruptioneq; facta in oppidū se reciperet, insidijs exce-
pta, uenit in hostium potestatem, quā Ioannes Luxembur-
gus Anglis ut ancillā uendidit. Illi Rothomagum deductā
ultimo supplicio afficiūt, adiecta causa, quod mulier obli-
tā sui sexus habitum uiri sumpsisset. Habuit Carolus filiū Lu-
doui- douicum nomine Delphinium Viennæ, cui Margaritam re-
cus xi. gis Scotorum filiam despondit, ipse Ciarloctam sororem
ducis Allobrogum, uel Sabbaudiensium matrimonio sibi
Fames: iunxit. Receptaq; Lutecia Parhisiiorum ualida fames inca-
buit.

Puella
Franciæ.

Ludoui-
cus xi.

Fames:

buit, editæq; sunt a lupis hominum cædes. Ipse quoque Ludouicus Delphinus a patre emadatus ad Marchiæ comitem abiecta disciplina paterni regni fines incursionibus infestare cœpit, & urbes ad defectionem sollicitare. Sexto tamen ex quo descuerat ab ipso mense, cum patre rediit in gratiam.

Per idem tempus Aurelianensium Dux Carolus eius Ludouici F. quæ Parhisijs interemptum diximus, ab Anglis apud quos inter captiuos per annos xxv. fuerat quatercetenis aureorum milibus datis, postliminio dimissus ad sua redijt. Carolus autem Rex Ioanne Dunensi comite Aurelianensis Ludouici Notho filio Duce, ab Anglis Normanniã recepit in ^{Norman}tra annu & dies sex, ex quo bellum mouit, in qua sunt oppida ^{nia rece} quatuor nonaginta munitissima, Sex urbes Episcopales & ^{pta.} una Metropolitana, Recuperauit & Aquitaniã quã cxi. per annos Angli tenuerant. Iterato uictis Burdegalensibus & Aquitaniã iam pacata Ludouicus impetrata a patre missione, reuersus est in Delphinates, inde quom omnia ageret in prædã, proindeq; pater in eum mouisset, ad Pihlippum Burgundia Ducem se recepit, apud quæ decennio fuit, ad usq; patris obitum. Fuit & Magdalena filia Carolo, quã Ladislao despedit Imperatoris Sigismundi filio, qui rerum potiebatur apud Vngaros, ea tamen ad uirum deducta non est, immatura morte præuentum. Deinde Rex inedia periit a medicis iniuncta, contra uim ueneni quod affirmabant ei datum.

Habenas imperij Ludouicus accepit undecimus, in itoq; sta Ludouicim principatu pceres opinati iniquum sibi fore, eius fratrem Bicun xii. turicensium Ducem Carolum in Ludouicum sollicitant, isq; primo se contulit in Britanos. Interim Ludouico apud Monlericum a Ludouici

e 2 Carolo fuga.

Carolo duce Burgundiae fuso, procères iūctis copijs urbem Parhisorum, quo Ludouicus ex fuga se receperat obsident, agiq; de pace ceoptum, quæ data est ijs cōditionibus, ut Carolus Ludouici frater Bituricensi ducatu cederet, acciperet Normanniam, certa pecuniæ summa, uel urbes ijs uiritim darentur, qui cum Carolo senserant. Itaq; uoce præconis ad tertium Kaleñ. Nouembris anno salutis M. cccclxv. pace promulgata anno sequenti, Parhisos adorta pestis, ad hominum quadraginta milia dicitur occidisse. Ludouicus Lustrum condidit, armatosque Parhisienses bis censuit, semel quom bellum Burgundis indixit, Christiani natalis anno M. cccclxvij. iterum quom per oratores Aragonensis Rex ab eo pacē peteret in bello Perpenianico. Priore lustro centi sunt hominum milia septingenta, posteriore quatuor & tentum. Carolus instaurato bello mouit in Ludouicum, q; ab eo contra foedus a Normannia deturbatus esset. Auxilium ferebat Carolo Britannia dux, unde Ludouico necesse fuit, ut rem componeret, Aquitaniam fratri concederet, tantq; patrimonij portionem. Sed eo non ita multo post haustu ueneni sublato, Ludouicus Aquitaniam recepit. Ducem quoq; Nemosis causam dicere coegit, & Loysium Luxemburgum copiarū Præfectum, quem Conestabulariū Galli uocant. Et damnatos secuta pcena est, utroq; securi percussio. Carolus interea Burgundia dux Edouardum Anglia regem Ludouico hostem fecerat, & is in Galliam traiecerat armatorum uiginti milia, diffusus itaq; rebus suis Ludouicus in colloquium cum Edouardo descendit ad Pigniacum grandiq; pecunia nō in præsens modo pacem, sed etiam inducias emit in annos septem certum stipendium pactus in annos.

Censi Parhisienses

annos singulos. In acie mox eo bello quod Duce Renato Lothoringo gesserunt Heluetij caeso Carolo Burgundionū duce Ludouicus praesidio nudatam nactus, superiorē Burgundiam recuperavit, eiusque filio natu maximo Margaritham Caroli Burgundi neptem despōdit, ex Maria filia, quae Maximiliano de Austria Romanorum regi nupta Margaritham pepererat. Inde pacem cum Flandren. habuit. in aduersam ualitudinem lapsus anno salutis M. cccclxxxiiij. Turonis obiit, illatusq; in aedem Diuae Mariae ad Cleriacum. Subijt in eius locum Carolus Delphinus, is quē susceperat ex Ciarlocta Sabaudienſi, quom duas antea puellas peperisset, quarū alteram pater eo tempore Pyrrho de bello ioco nunc duci Borbonienſi collocarat, alteram Ludouico Aurelianensium Duci, qui postea defuncto sine prole Carolo successit.

Heluetij.
Caroli
Burgūdi
caedes.

Rumor est Caroli die natali inuolasse cubiculū, in quo editus est examen apum, quod & Ludouicus pater, & qui aderant, in prodigium uerterunt. Et iam Carolus agebat annū tertium decimum, quom regnum iniit, Annae sororis eius, Pyrrhi de bello ioco cui nupta erat Anna, consilio gerebantur omnia, quod indigne ferens Aurelianensis Ludouicus excluso se regnum per alios administrari, socijs quibusdam principibus qui cū eo sentiebant, utilitatis (ut aiebat) publicae gratia, bellum mouit, auxilio Britānorum fretus, initium motus in campo Aurelianensi factus, quom Carolus se recepisset Aurelios, & ipsi Buglianſiacum tenerent. Egressus obuiam cum exercitu Carolus Ludouicum referre pedem cōpulit, is in fidem ducis Alanconij cōfugit, interea dum eius hospitio utebatur agere de pace per oratores & internun-

Carolus
octauus
aut non^o.

e. 3. cios non.

cios non desinebat.

Honestis itaq; conditionibus impetrato reditu uenit ad Carolum, Verum sibi timēs, ut postea causatus est, apud eum diu non fuit, in Blesiam primo elapsus, inde unius diei itinere proximos Britanniae fines petijt.

Interea ciuiliū bellorū motus a Ioanne Borbonij Duce Angolismensiq; comite excitati, Carolum coegerūt adhuc adulescentem cum copijs ad Bituricenses accedere, sed ab armis honestis conditionibus utrinq; discessum.

Margari-
ta.

Quom Ludouic⁹ in humanis ageret impuberi Carolo Margaritam despōderat Maximiliani Romanorū regis ex Maria Burgunda filiam. Veniebant ex Britannia Carolo nuncijs minus læti, in armis esse Britannos, omnemq; belli impetum in Galliam effusuros. Ita q; occupandum sibi ratus, Ne matensem ad ortus urbem cū toto comitatu redegit in potestate. Ea res Maximilianū mouit in Carolum, q; is indignū putaret in conspectu pene suo Britaniā, quā spe uorabat, a Carolo uexari, quippe Maximilianus amissa Maria Caroli socru nouas nuptias cum filia Britannorū Ducis affectabat. Ita q; cœpit excursionibus & iusto exercitu Picardiae fines urgere. Verum Carolus & si per legatos bellū gerebat, Alamannis tamen profligatis eius conatus facile repressit. Expeditionēq; in Britannos institutam prosecutus, Annā Francisci Britannorū Ducis filiam, quæ mortuo patre, rerū potiebatur, & Maximiliani connubio per oratores & certos homines erat pacta, coegit imperata facere Britannis ingēti praelio uictis ad Diuum Obin, in quo Ludouicus Aureliensis captus ad Carolū deductus est. Carolus Annā dimissa, Margarita matrimonio sibi iūxit, ex qua duorū subinde liberorum

Ludouicus capit
Anna ducitur.

liberorū pater, utrunq; extulit. Pacata iam Britannia Andagauensiu ius in regnum Neapolitanū, quod sibi generis serie competeret bello persequi statuit. cum maximis itaque copijs Augusti mense profectus proximo Februario Neapoli potitus est & regno, qua fortuna atq; euētu latius & distinctius alibi demonstrauius. In Gallias exercitum redenti iter intercludere Veneri. Longobardiq; tentauerūt ad annem Tarum iunctis oppositi copijs. At is acri cōmisso praelio per ingentes hostium strages armis iter aperuit. Interea Neapolis a Caroli fide descuerat, & redeuntibus Aragonis portas aperuit. Carolus in Galliam reuersus agitabat animo regnum recuperare, sed eius cōsilia mors interrupit. Aprilis em nocte septima, quā celeberrimus Christianis dies Palmarū sequitur, Apoplexia periit, absq; liberis, illatusq; est ad Aedem Diui Dionysij prope Luteciā Parhisiōrū. In eius locum certantibus omnium studijs summoq; principum consensu suffectus est Aurelianēsiū Dux, is de quo paulo ante dixi, Ludouicus. Qui nihil habuit antiquius, q̄ primo quoq; tempore per dispositos equos & litteras Alexandro Sexto Pont. Max. ceterisq; finitimis potentatibus significare se regem declaratum. Quomque de more Coronam Remis acciperet, atque ex oleo caelesti tingeretur, ecce nuncius affertur a Maximiliano Romanorum Rege Burgundiam bello petitam. Ludouicus obuam missis Ducib⁹ ubi satis in praesens prouisum putauit, inaugurationē suam profectus, inde discessit obiterq; lustratis aliquot regni sui ciuitatibus Luteciam Parhisiōrum uenit. Ciuitas omnis obuam effusa cum cōiugibus ac liberis, sacerdotes insignibus, ut mox est, intrantes primum Reges acceperunt.

Neapolis
capitur.

Ludouicus
xij.

A Regibus

Philipp^o
archidux

Expedi-
tio in
Sphortia

A Regibus Hispanorum missi legati renouata, firmataq;
pace redierunt. Anglorum Regi seruatum foedus, quibus ictu
conditionibus cum superioribus utrinq; Regibus, id ampli
us additum, ut alterutrus tantum uita finiretur. Audita quo
q; est a Philippo Austriae duce, Flandriae q; Comite legatio
cum qua conuenit, ut quatenus intra Francorum fines impe-
rat Philippus, in uerba regis iuraret, oppidaque ei restituit
omnia quae tunc erant reddenda ex icto foedere cum Caro-
lo octauo. Cum Venetis & Florentinis oratoribus, utriusq;
gentis nomine, percussum foedus.

Rebus ita compositis expeditionem sumit in Ludouicum
Sphortiam Mediolanensis incubatorem principatus ad se
spectantis ex successione Valentinæ eius auia, Ioannis Ga-
leaz primi Ducis Mediolanensium filia; sponsaliorumque
tabulis, in quibus cautum, ut si genus ex stirpe uirili defice-
ret ad Valentinam, eiusq; liberos imperium deuolueretur,
eaq; conuentio Pontificis etiam decreto firmata est fore, quom-
per id tempus imperij sedes interregno uacaret. Itaque pri-
mo eius aduentu, fugato Sphortia Ludouico, potitus insu-
bribus, excepta Cremona quam Venetis ex foedere concessit,
Ipse etiam Rex Mediolanum uenit, ubi simul ac Insubres,
& qui Genuam colunt Ligures in eius uerba iurauerunt, in
Galliam redijt. Anteq; discederet, in Galliam Togata, qua
uocant Romandiolam, partem copiarum, tormentorumq;
misit, ad expugnandum Forum Cornelij, quod hodie mu-
tato nomine dicunt Imolam, Forumq; Liiij quod adhuc ap-
pellationem retinet, aliasq; in uia Flaminia quasdam ciuita-
tes, quibus in potestatem Caesaris Borgiae Valentinensium
Ducis, & Alexandri Sexti Pont. Max. filij reductis, iter Pi-
saurum

faurum uersus ingrediuntur, & ecce Mediolanēses ad Asca-
 nium Mariam Sphortiam Cardinalem Ludouici fratrem
 deficiunt, & Ascanium primo intra muros accipiūt. Mox eti-
 am cum Heluetiorum Germanorumq; cōducto milite Lu-
 douicum. Proinde reuocatis e Flaminia copijs nouoq; sup-
 plemento e Gallia misso Ludouicum Sphortiam sine certa
 mine uiuum Galli capiunt Arcem Nouariae tormentis, ad
 motisq; machinis oppugnantem. Quom paulo prius urbe
 facta deditioe potitus esset, in hostium potestatem uenit,
 a Germanis desertus. Ii nancq; promissa a Gallis impunita-
 te & tuto reditu domum cupide reuerterūt. Nec multo post
 Ascanius in fugam coniectus, incidit in praesidium Veneto-
 rum, Ductusq; Venetias intra paucos dies a Venetis belli
 socijs ad Regem mittitur. Appulit etiam Ludouicus ani-
 mum recuperando Regno Neapolitano, initoq; foedere cū
 Ferdinando Aragoneo & Elisabeth Hispaniae regibus ijs
 conditionibus, ut bello partum regnum Neapolis ex aequo
 diuiderent, Alexandro Sex. Pont. Max. quicquid ecclesiae
 competeret utriq; concedente, protinus ineunte uere copi-
 as eo mittit Promontorium Gargani, sustinet eiusdem no-
 minis oppidum Apulis cognomento Daunijs attributum,
 quod Hispani sibi deberi contendebant ex ipsis conditioni-
 bus societatis, & formula foederum Gallis in medio relictū
 communeq; ex aequo diuidendum reclamantibus, initio di-
 sceptari iure ceptum, mox incalcentibus animis & gliscen-
 te iurgio ad arma discursum. Galli priores Hispanos acie
 pulsos intra Barolum compulerunt, unde liberius euagan-
 di copiam per omnes regni fines adepti, neglexerūt Hispa-
 nos obsidere, qui Barolū praesidio tenebant, & arces aliquot.

Ludoui.
 Sphor. ca-
 pitur.

Ludoui.
 in Nea-
 polim.

f Hostes

Hostes ad omnes occasiones intenti, Barolo silentio noctis egressi Rubum perueniunt, oppidoque expugnato, praesidium Gallorum opprimunt.

In ipso fere tempore Germanorum peditatus, ab Hispanis mercede conductus occurrerat, unde tantum fidutiæ creuit Hostibus, ut Nono Kalen. Maij Christiani natalis anno M, DIII. eductis omnibus copijs ad pontem Cannarum castra posuerint, haud procul a Gallorum castris, quæ secundum ripas amnis Aufidi ad Caunusium habebant. Postridie tentantibus Hispanis oppidum Cydoniolæ uicape, quom Galli subsidio uenissent acriter utrinque pugnatum, donec equites Gallorum ab extrema acie nullo premente sese receperunt. Ea re animaduersa, Equites Hispanorum auxiliares Itali, Gallorum a fronte præliantium latera adorti perturbauerunt. Iis ita fugatis uictoria fuit apud Hispanos. In eo prælio occubuit Ludouicus Nemosij dux Armigniaci comitum gentilis, qui Legatus Regis personam uicemque sustinebat. Hispani secundis rebus elati, non ita multo post Vrbe Neapolî arceque, quam uulgo nouam Lucullianaque quam a forma uocant Oui expugnatis regno potiuntur. Quæ bello superfuere Gallorum reliquæ ex fuga primum constiterunt in ripa Liris ad Sinuessam, deinde Caietam se receperunt, operibusque ab hoste circumdati constanter impetum sustinebant.

DE REGIBVS FRANCIAE
LIBRI TERTII
FINIS.